

Izvješće o realizaciji Plana rodne ravnopravnosti

Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera

u Osijeku za 2022. godinu

Sadržaj

1. Uvodne napomene	3
2. Status realizacije za cilj <i>Razvoj sustava rodne ravnopravnosti na Sveučilištu</i>	5
3. Pregled ciljeva 2, 3 i 4 iz Plana rodne ravnopravnosti za potrebe ukazivanja na doprinose aktivnosti koje je financirao projekt UNIGEM	8
4. Provedene aktivnosti financirane kroz UNIGEM projekt, TPO fondacija, koje doprinose ciljevima Plana.....	9

1. Uvodne napomene

Plan rodne ravnopravnosti (u daljnjem tekstu Plan) usvojen je na sjednici Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu Sveučilište) 20. prosinca 2021. godine, u skladu sa slijedećim dokumentima i smjernicama:

- Ustav Republike Hrvatske
- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
- Strategija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera 2021.-2030.
- Strategija za rodnu ravnopravnost 2020.–2025. Europske komisije
- UN-ovi globalni ciljevi održivog razvoja do 2030.
- Horizon Europe Guidance on Gender Equality Plans (GEPs) - European Commission, Directorate-General for Research and Innovation
- Gender equality in academia and research GEAR tool - European Institute for Gender Equality
- Europska povelja za istraživače i Kodeks ponašanja za zapošljavanje istraživača

Plan rodne ravnopravnosti usvojen je s ciljem daljnjeg razvoja kulture rodne ravnopravnosti u svim aktivnostima Sveučilišta. Sveučilište je u sve svoje dosadašnje akte ugradilo dimenziju rodne ravnopravnosti te ju je dodatno osnažilo pristupanjem i potpisivanjem Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača. Sveučilište je kroz predložene mjere unutar Plana pratilo, između ostaloga, tri osnovna cilja koja je Europska komisija identificirala za institucije visokog obrazovanja i znanosti:

- rodna ravnopravnost u znanstvenim karijerama,
- uravnotežena rodna zastupljenosti u donošenju odluka te
- integracija dimenzije rodne ravnopravnosti u sadržaj istraživanja i inovacija.

Na osnovu analize osnovnih podataka o odnosu broja muškaraca i žena na Sveučilištu u akademskoj godini 2021./2022. kao i sukladno svim relevantnim preporukama na razini Europske unije i Republike Hrvatske definirana su četiri osnovna strateška cilja Plana rodne ravnopravnosti:

1. Razvoj sustava rodne ravnopravnosti na Sveučilištu
2. Rodna ravnopravnost u istraživanju i nastavnom procesu
3. Uravnoteženost radnih obveza i privatnog života
4. Nulta tolerancija na rodno uzrokovanu diskriminaciju i nasilje.

Navedeni strateški ciljevi Plana na Sveučilištu predviđenim aktivnostima uključuju globalne ciljeve održivog razvoja UN-a za razdoblje do 2030. godine: (4) kvalitetno obrazovanje; (5) rodna ravnopravnost; (8) dostojanstven rad i gospodarski rast; (16) mir, pravda i snažne institucije.

Ovo Izvješće slijedi navedene strateške ciljeve te sadrži podatke o provedenim mjerama i aktivnostima u 2022. godini. Većina aktivnosti odvijala se uz potporu TPO fondacije i projekta Universities and gender mainstreaming (UNIGEM) koji vodi prof.dr. Zilka Spahić Šiljak iz Sarajeva, a u koji je Sveučilište uključeno kao projektni partner. Projektnu koordinaciju vrši i nadzire predsjednica Povjerenstva za rodnu ravnopravnost Sveučilišta izv. prof. dr. sc. Anita Dremel (Filozofski fakultet u Osijeku).

Za period kalendarske godine 2022. glavni je naglasak bio na prvom cilju to jest na razvoju sustava rodne ravnopravnosti na Sveučilištu. Realizacija mjera i aktivnosti koje Plan predviđa prema tome cilju bit će stoga detaljno predstavljene u ovom izvještaju. Neke od aktivnosti koje se tiču ciljeva 2, 3, i 4 također su dijelom realizirane, iako su planirane za 2023. i 2024. godinu, a financirao ih je projekt UNIGEM preko TPO fondacije. Ove su aktivnosti zasebno dodatno navedene u posljednjem poglavlju ovog Izvješća.

2. Status realizacije za cilj Razvoj sustava rodne ravnopravnosti na Sveučilištu

Zadaci	Mjere provedbe iz GEPA	Status realizacije i vrijeme provedbe	Provedbena tijela/osobe	UNIGEM potpora ili samostalno
1.1. Uspostava sustava rodne ravnopravnosti na Sveučilištu	<ul style="list-style-type: none"> Formiranje Sveučilišnog Povjerenstva za rodnu ravnopravnost 	<p>Realizirano</p> <ul style="list-style-type: none"> Srpanj 2022. Odluka Senata o formiranju Povjerenstva za rodnu ravnopravnost (PRR) Sveučilišta Rujan 2022. Prvi sastanak Povjerenstva za rodnu ravnopravnost, FFOS 	<p>rektor, prorektori, glavna tajnica, senat</p>	<p>Samostalno</p>
1.2. Razvoj sveučilišne regulative i aktivnosti za uspostavu sustava rodne ravnopravnosti	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljanje sustava prikupljanja podataka za analizu rodne ravnopravnosti Uvođenje redovitog godišnjeg izvješćivanja o primjeni mjera plana rodne ravnopravnosti na pojedinim sastavnicama i sumarno na Sveučilištu Uvođenje redovitog godišnjeg objavljivanja podataka vezanih za rodnu ravnopravnost Imenovanje timova za rodnu ravnopravnost u STEM području, DH 	<p>Djelomično realizirano</p> <ul style="list-style-type: none"> S obzirom na to da je u srpnju 2022. godine formirano Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost u tijeku je imenovanje timova za rodnu ravnopravnost i definiranje indikatora za prikupljanje podataka Godišnji izvještaj o statusu provedbe GEPA, veljača 2023. 	<p>Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost, rektor, prorektori, dekani, pročelnici</p>	<p>Samostalno</p>

	<p>području i umjetničkom području</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formiranje sveučilišnog fonda za provođenje mjera rodne ravnopravnosti 			
<p>1.3. Podizanje svijesti o potrebi razvoja kulture rodne ravnopravnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavljanje plana rodne ravnopravnosti na sveučilišnoj radionici • Razvoj i provedba edukacijskih radionica za djelatnike i čelnike sveučilišnih sastavnica s primjerima provođenja i funkcioniranja sustava rodne ravnopravnosti na institucijama EU 	<p>Realizirano</p> <ul style="list-style-type: none"> • Održana radionica na Prehrambeno tehnološkom fakultetu Osijek 15.12.2022. • Izloženi izazovi postizanja rodne ravnopravnosti na sveučilištu - Anita Dremel sa studenticom Vlatkom Fapali na drugom međunarodnom kongresu „Izazovi obrazovanja“ Centra za interdisciplinarna istraživanja Filozofskog fakulteta u Osijeku 3.11.2022. • Predstavljen rad Povjerenstva za rodnu ravnopravnost Sveučilišta na VETU Osijek -suradnja 3.12.2022. • 16 dana aktivizma, poster i najave • Promocija knjige Izazovi integriranja rodne ravnopravnosti 6.12.2022. na Filozofskom fakultetu u Osijeku • Javno predavanje izv.prof.dr.sc. Barbare Herceg Pakšić Rodno uvjetovano nasilje - nasilje u obitelji: imamo li učinkovite odgovore?, 9.12.2022. Filozofski fakultet u Osijeku 	<p>Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost</p>	<p>Sveučilište u Osijeku i UNIGEM projekt</p>

<p>1.4. Poboľšanje rodne ravnopravnost u upravljaićkim strukturama i tijelima sastavnica i Sveučilišta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza sastava sveučilišnih tijela, povjerenstava i odbora s obzirom na odnos muškaraca i žena • Analiza sastava tijela, odbora, povjerenstava na sastavnicama s obzirom na odnos muškaraca i žena • Analiza odnosa zastupljenosti muškaraca i žena na čelnim pozicijama (šefovi katedri, zavoda, predsjednici odbora, predsjednici povjerenstava, voditelji centara, čelnici sastavnica) • Razvoj pravila, mjera i aktivnosti za povećanje uravnoteženog odnosa broja muškaraca i žena u upravljaićkim strukturama i tijelima Sveučilišta 	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavljaju se pripreme i oblikuju indikatori za analize sastava i odnosa zastupljenosti muškaraca i žena na sveučilišnoj razini i razini sastavnica • Pohađanje edukacije (Anita Dremel i Emma Kovačević) Uncoscious bias training na Sveučilištu u Mostaru, održali Mellisa Riggs i Dan Klein sa Sveučilišta Stanford 	<p>rektor, prorektori, dekani, pročelnici, Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost</p>	<p>Samostalno</p>
--	--	---	--	-------------------

3. Pregled ciljeva 2, 3 i 4 iz Plana rodne ravnopravnosti za potrebe ukazivanja na doprinose aktivnosti koje je financirao projekt UNIGEM

2. Rodna ravnopravnost u istraživanju i nastavnom procesu	2.1. Povećanje rodne ravnopravnosti u istraživanju i umjetničkom radu
	2.2. Razvoj sustava napredovanja i odabira u znanosti osjetljivog na rodnu ravnopravnost
	2.3. Uspostava sustava kontinuiranog educiranja za uspješnu rodnu ravnopravnost u istraživanju i nastavi
	2.4. Integriranje dimenzije rodne ravnopravnosti u nastavni proces
3. Uravnoteženost radnih obveza i privatnog života	3.1. Razvoj radnog okruženja koje omogućava uravnoteženost radnih obveza i privatnog života
	3.2. Razvoj podrške razvoju karijera studenata
	3.3. Osiguravanje potrebnih i pravodobnih informacija
	3.4. Razvoj mjera za uključivanje u rad nakon pauze u karijeri te upravljanje radnim vremenom
4. Nulta tolerancija na rodno uzrokovanu diskriminaciju i nasilje	4.1. Jačanje Sveučilišta kao mjesta bez rodne diskriminacije i nasilja
	4.2. Jačanje kulture nulte tolerancije na Sveučilištu
	4.3. Razvoj sustava podrške

4. Provedene aktivnosti financirane kroz UNIGEM projekt, TPO fondacija, koje doprinose ciljevima Plana

a) **Pohađanje edukacije** Unconscious bias training 31.8. i 1.9. 2022., Sveučilište u Mostaru, treneri sa Sveučilišta Stanford Mellissa Riggs i Dan Klein

b) **Primitak prijevoda knjige** *Rodno zasnovano nasilje u univerzitetkim zajednicama; Politike, prevencija i obrazovne intervencije u Britaniji*, TPO, urednice: Sundari Anitha i Ruth Lewis, pohranjeno u knjižnici Filozofskog fakuleta u Osijeku.

c) Diseminacija promotivnog letka o rodno zasnovanom nasilju (RZN)

Promotivni letak o rodno zasnovanom nasilju (dizajn zaprimljen od TPO fondacije putem e-pošte), prilagođen je i diseminiran putem službenih sveučilišnih internetskih kanala, a u tiskanom obliku studentima Filozofskog fakulteta te na promociji knjige *Izazovi integracije*. Prikazan je također na prezentaciji prilikom izlaganja na konferenciji *Izazovi obrazovanja* Centra za interdisciplinarnе studije u studenom 2022. na Filozofskom fakultetu u Osijeku gdje je izv. prof. dr. sc. Anita Dremel sa studenticom Vlatkom Fapali održala izlaganje „Rodna ravnopravnost i sveučilište“. U sklopu izlaganja predstavljen je i UNIGEM projekt.

Web prostor u sklopu sveučilišne stranice koji je posvećen Povjerenstvu za rodnu ravnopravnost i UNIGEMu je otvoren te je u tijeku punjenje prostora sadržajima.

d) Videi o nesvjesnoj pristrasnosti

Videi o rodno zasnovanom nasilju i nesvjesnoj pristrasnosti koji su pripremljeni u sklopu projekta UNIGEM diseminirani su na nastavi u sklopu kolegija Sociologija kulture Anite Dremel i poslani kao paket materijala prilikom edukacijske radionice na Prehrambeno tehnološkom fakultetu Osijek - radionicu je održala Anita Dremel 15.12.2022. Uskoro će biti postavljeni na sveučilišnu mrežnu stranicu i na mrežnu stranicu Filozofskog fakulteta u Osijeku (kao i na posebnu facebook stranicu Povjerenstva za rodnu ravnopravnost – u pripremi).

e) Promocija istraživanja provedenog u sklopu projekta UNIGEM

Promocija knjige *Izazovi integriranja rodne ravnopravnosti u univerzitetskoj zajednici. Protiv rodno zasnovanog nasilja (2022)*

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku 6. prosinca 2022. održana je promocija navedene knjige. Knjigu su predstavile izv. prof. dr. sc. Anita Dremel, doc. dr. sc. Dragana Božić Lenard i mag. soc. Ljiljana Pintarić.

f) **Distribucija knjige** *Izazovi integriranja rodne ravnopravnosti* i brošure *The Challenges of Mainstreaming Gender Equality...* koja predstavlja sažetak istraživanja na engleskom jeziku

TPO fondacija je rasporedila tiražu publiciranog istraživanja te Brošuru na engleskom jeziku svim partnerskim sveučilištima. Primili smo od TPO fondacije (100 komada) i distribuirali u knjižnice fakultetâ (Filozofski fakultet, Akademija za umjetnost i kulturu, Pravni fakultet, Prehrambeno tehnološki fakultet, FERIT te u velik broj gradskih knjižnica po cijeloj Slavoniji).

g) Integracija pet silabusa o rodnoj ravnopravnosti

TPO fondacija je podijelila poveznice s Google Drivea na kojima su dostupni kompletni materijali za pet silabusa (po 15 prezentacija, transkripti i literatura u pdf-u). Elementi iz svih poslanih silabusa uvršteni su u postojeće predmete - izborni predmet Sociologija roda nositeljice Anite Dremel, izborni predmet Uvod u zaštitu ranjivih skupina Narcise Vrbešić Ravlić i izborni predmet Uvod u kriminologiju Barbare Herceg Pakšić (Filozofski fakultet u Osijeku). Materijali su poslani kolegama na Prehrambeno tehnološki fakultet Osijek. Na sastanku u Rektoratu dogovoreno je da se novi kolegij ili nekoliko njih ponudi kao sveučilišni izborni predmet svima.

h) Kampanja „16 dana aktivizma“

TPO fondacija je regionalnim partnerima (u Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji) podijelila vizual letka i postera s porukom PROGLED AJ radi tiskanja (a nekima od njih je dostavila i otiskane materijale). Letak je distribuiran (20 primljenih letaka na fakultete i na promociji knjige) te je postavljen plakat u zgradi Sveučilišta.

Naše Sveučilište je prijavio 3 aktivnosti za kampanju „16 dana aktivizma“

- i. Aktivnost promocije knjige *Izazovi integriranja rodne ravnopravnosti* navesti 6.12.2022. na Filozofskom fakultetu u Osijeku
- ii. Aktivnost Javno predavanje izv.prof.dr.sc. Barbare Herceg Pakšić Rodno uvjetovano nasilje -nasilje u obitelji: imamo li učinkovite odgovore? 9.12.2022. Filozofski fakultet u Osijeku
- iii. Aktivnost Promocija filma DIVNE na VETU i predstavljanje rada Povjerenstva za rodnu ravnopravnost i projekta UNIGEM

Za sve provedene aktivnosti postoje dokazi koji se pohranjuju zajedno s ovim Izvješćem.

Izvješće o realizaciji Plana rodne ravnopravnosti usvojen je na 5. sjednici Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera 28. veljače 2023. godine.

izv. prof. dr. sc. Anita Dremel

Predsjednica Povjerenstva za rodnu ravnopravnost UNIOS

Koordinatorica projekta UNIGEM za Sveučilište u Osijeku

Anita Dremel

